

KURIER POLSKI

Rok V

Centrales telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Naczelny redaktor 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Piątek, dnia 26 sierpnia 1949 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto żyrowe nr 5632
w Narodowym Banku Polskim oddz. w Bydgoszczy

Nr 234

Lotnictwo polskie
służy
sprawie pokoju

W ZWIĄZKU ze Świętem Lotnictwa, obchodzonym w całej Polsce w pierwszą niedzielę września dowódca wojsk lotniczych gen. Romeyko udzielił przedstawicielowi PAP wywiadu na temat historii, zadań i osiągnięć odrodzonego lotnictwa polskiego. Pragnę podkreślić, — oświadczył gen. Romeyko — że „lotnictwo” jest pojęciem szerokim obejmującym nie tylko zagadnienia obrony narodowej, lecz również zagadnienia komunikacyjne, u- przemysłowania, sportu, szkolnictwa lotniczego wszystkich stopni itd. Tak pojęte lotnictwo polskie służy przede wszystkim celom pokojowego rozwoju kraju, jak również obrony przed ewentualną agresją.

Święto Lotnictwa Polski jest przeobrażeniem rozwoju i dojrzałości naszych kadr lotniczych, naszego lotnictwa i naszej wytwórczości lotniczej. Święto lotnicze jest świętem szerokich mas robotniczo-chłopskich i inteligencji pracującej. Udział w nim wezmą oddziały Ligi Lotniczej i „St. Polsce”, aerokluby regionalne oraz lotnictwo komunikacyjne i wojskowe.

Po omówieniu historii odrodzonego lotnictwa polskiego, gen Romeyko stwierdził, — że lotnictwo polskie, po zaledwie 5-letnim rozwoju w warunkach pokojowych, dzięki ogromnemu wysiłkowi twórczemu całego „arodu w kierunku odbudowy i zatarcia śladów zniszczenia naszego kraju, jest w stadium pełnego rozkwitu.

Zatwierdzenie funduszy
marshallowskich

Przywódcy obu Izb Kongresu w Waszyngtonie osiągnęli ostateczne porozumienie w sprawie wysokości funduszy marshallowskich na rok budżetowy 1949-50. Wynoszą one 3.628 milionów dolarów, które mają być wydatkowane w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Zaakceptowana, po kilkutygodniowych sporach między izbą i senatem, suma jest o 10 proc. niższa od sumy żądanej przez Truman. (PAP)

Monopol solny
wykonał plan

Trzyletni plan produkcyjny ustalony dla zakładów Polskiego Monopola Solnego został w dniu 17 bm. wykonany i przekroczony. Pod względem wartości plan ten został wykonany jeszcze w czerwcu br.

Trzeci etap Tour de Pologne

Wrzesiński pierwszy
W klasyfikacji drużynowej wygrała Polska

W trzecim dniu wyścigu kolarskiego dookoła Polski kolarze przebyli etap Toruń — Cielmierz (196 km). Start honorowy nastąpił przed gmachem Zarządu Miejskiego w Toruniu. Pierwszy finisz solny na 27 km w Kowalewie wygrał Rzeźnicki. Do 35 km stawka zawodników idzie równo, następnie rozdzieliła się na kilka grup. Defekty miały miejsce. Drugi finisz solny na 61 km wygrał Rzeźnicki. Trzeci finisz solny na 105 km wygrał Rzeźnicki. Następnie rozpoczęła się jazda samotnie do Nodlego 26 km, gdzie wygrał Rzeźnicki. Następnie rozpoczęła się jazda samotnie do Nodlego 26 km, gdzie wygrał Rzeźnicki. Następnie rozpoczęła się jazda samotnie do Nodlego 26 km, gdzie wygrał Rzeźnicki.

W takt
kujawiaka

Na scenie Teatru Polskiego w Warszawie odbyła się próba generalna zespołu baletowego udającego się na występy do Moskwy. Na zdjęciu Glinkówna i Maciaszczyk w efektownym kujawiaku.
Foto: Film Polski

Pożar lasów we Francji aktem sabotażu?

Zwały mur ognia
szybko posuwa się naprzód
Miejscowość Saucieu pastwą płomieni

Wedle ostatnich doniesień, klęska pożarów we Francji trwa nadal. Na niektórych odcinkach udało się wprowadzić ugasić lub zlokalizować ogień, lecz wybuchy onagle w innych miejscach. Ogółem pożary ogarnęły 60 tys. hektarów przestrzeni leśnej.

Dotychczas odnaleziono ponad 100 zwęglonych ciał. Poza tym zaginęło bez wieści ponad 150 osób. Szacunki materialne obliczane są minimalnie na 10 miliardów franków francuskich.

Zwały mur ognia, gdzie wysokości 30 metrów szybko posuwa się naprzód. Pastwą po żarów padło m. in. kilkadziesiąt tartaków. Donoszą o wybuchu nowych pożarów w Chantemerle i

w pobliżu Limoges. Miejscowość Saucieu spłonęła doszczętnie. W Cestas pod Bordeaux spłonęło ponad 200 domów. Mimo deszczu w buchy nowe pożary w rejonie Calalis.

W związku z klęską pożarów, dzień 24 bm. ogłoszony został dniem żałoby. Teatry, kina, nocne kluby i inne lokale rozrywkowe były zamknięte.

W okęgach objętych pożarami wprowadzono sady doraźne.

Wśród ostatnio aresztowanych osób, podejrzanych o udział w podpalaniu lasów znajduje się pewna ilość byłych jeńców hitlerowskich i byłych pracowników policji rządu Vichy.

L'Humanite" stwierdza, że masowy charakter pożarów świadczy o istnieniu zorganizowanego planu sabotażu. Dziennik wskazuje, że zainteresowanych szukać należy wśród tych, którzy za wszelką cenę pragną zniszczyć konkurenta francuskiego w dziedzinie produkcji terpentyny.

Policja strzela
do strajkujących

SYTUACJA w Chile uległa dalszemu zaostrzeniu. Liczba rannych w starciach z policją w Santiagu wzrosła do 300 osób. Fala strajkowa ogarnęła cały kraj, chociaż rząd zamyka tysiące strajkujących w obozach koncentracyjnych. Poza strajkiem górników w buchu strajk pracowników państwowych i samorządowych w całym kraju.

Wedle ostatnich doniesień, armia i marynarka obsadzają kopalnie węgla i miedzi celem złamania strajku górników. Uniwersytety i szkoły państwowe w całym kraju są zamknięte.

Występ zespołu
polskiego w Budapeszcie

W Budapeszcie odbył się reprezentacyjny występ polskiego zespołu festiwalowego. Na program złożyły się polskie tańce regionalne i część wokalna.

Chińskie wojska ludowe
o 160 km od Kantonu

Agencja Reutersa donosi, że formacje chińskiej armii ludowej zaatakowały w południowej części prowincji Kwantung miasto Han-Jung, położone w odległości 160 km na północ od Kantonu.

W Chinach północnych, na granicy tybetańskiej, ciężkie walki toczą w Lanczou, stolicy prowincji Kansu, którą oddziały ludowe atakują od wschodu i zachodu.

Korespondenci amerykańscy donoszą, że partyzanckie oddziały ludowe opanowały znaczne połacie prowincji Hunan, graniczącej z Burmą i Indochinami. W rękach ludowych znajduje się przeszło 60 proc. tej prowincji.

Korespondenci podkreślają jednocześnie, że na Formozie, gdzie schroniły się resztki wojsk kuomintangowskich i część administracji Czang-Kai-Szeka, panuje niebываły chaos i rozprężenie. Wojska nacjonalistyczne, demoralizowane na skutek ciągłych porażek, dopuszczają się rozboju i grabieży ludności. Na wyspie wybuchł ostry kryzys mieszkaniowy i żywnościowy w związku z napływem licznych uchodźców. Wśród ludności wrota niezadowolone z powodu niedolnych

zadów kuomintangowskich.

W Kantonie został w środę oficjalnie zamknięty konsulat generalny USA. Interesy amerykańskie w Kantonie reprezentować będzie brytyjski konsul generalny.

„Tydzień pokoju”
w Czechosłowacji

W Pradze odbyło się posiedzenie czechosłowackiego komitetu obrońców pokoju, na którym omawiano program kampanii pokojowej, jaka ma poprzedzić „światowy dzień pokoju”, wyznaczony na 2 października. Komitet postanowił rozpocząć kampanię o przeprowadzenie „tygodnia pokoju”, który rozpocznie się w niedzielę 25 września i przebiegać będzie pod hasłem „Moim natchem więcej się nie powłórzę”.

Jugosławia utrudnia złośliwie
rewindykowanie
polskich maszyn

W czasie okupacji została wywieziona przez władze niemieckie z Zawodzia turbina wodna do Austrii. Po zakończeniu wojny Polskie Biuro Rewindykacji otrzymało zawiadomienie, iż została ona w 1943 r. bezprawnie wysłana do Jugosławii. W kwietniu br. ambasada jugosłowiańska w Warszawie zawiadomiła Min. Spraw. Zagranicznych, iż rząd jugosłowiański wyraził zgodę na zwrot turbiny Polsce. Gdy przedstawiciel ambasady polskiej w Belgradzie udał się po załatwieniu licznych formalności do miejscowości wskazanej przez jugosłowiańskie MSZ przekonał się, że został wprowadzony celowo w błąd co

do adresu i dopiero po pewnym czasie otrzymał właściwy adres.

W sierpniu br. przedstawiciel ambasady udał się do miejscowości Trzica, gdzie znajdowała się turbina. Władze miejskie przyjęły go b. niezyczliwie, a

po licznych trudności okazało się, że turbiny nie ma już na miejscu, gdyż została w międzyczasie celowo i złośliwie usunięta w celu niedopuszczenia do restytucji jej przez polskiego właściciela.

Trzeci dzień procesu grupy „Cecylia”

Nowe szczegóły współpracy
z wywiadem niemieckim

Dalsze zeznania osk. Milwida, które składał na popołudniowym posiedzeniu drugiego dnia procesu oraz trzeciego dnia procesu wypełniony zeznaniami osk. Subortowicza — ujawniły nowe szczegóły współpracy grupy „Cecylia” z wywiadem niemieckim w okresie okupacji oraz metody działalności skierowanej przeciwko Polsce Ludowej po wyzwoleniu.

Milwid składa dalsze wyjaśnienia dotyczące schwylenia i wydania — po storkowaniu — w ręce gestapo Borysewicz i wybitny działacz antyfaszystowski Namysłowski. Stwierdza on, że akcja ta przeprowadzona była w ścisłym porozumieniu z Niemcami i na ich polecenie.

Z kolei zeznawał osk. Subortowicz, który przyznał się do winy i złożył na wstępie wyjaśnienie dotyczące morderstw dokonywanych przez grupę „Cecylia” w porozumieniu z Niemcami na obywatelach polskich. Subortowicz potwierdził zeznania Milwida dotyczące maltretowania i denuncjacji Borysewicz i Namysłowskiego.

W miejscowości Rudziński oddział „Cecylii”, w skład którego wchodził również oskarżony, dokonał aresztowania w imieniu gestapo jednego Polaka i jednego Litwina. W akcji tej brało udział również 3 żołnierzy niemieckich przydzielonych jako eskorta przez „Abwehrstelle”. Obu aresztowanych wyprawiono do pobliskiego lasu i tam rozstrzelano. Egzekucję przeprowadzili członkowie grupy „Cecylia” — Kondratowicz i Najemski. Mieszkańca zamordowanego obrabowano i łupem podzielono się z żołnierzami niemieckimi.

Również w imieniu gestapo zatrzymano nejakiego Katza i jego rodzinę, ukrywających się z racji żydowskiego pochodzenia. W czasie powrotu z tej wyprawy policja litewska aresztowała i rozbroiła wszystkich uczestników. Jednakże Gębocki porozumiał się telefonicznie z wywiadem niemieckim. Wkrótce po tej rozmowie aresztowanych zwolniono.

Podobne zdarzenie miało miejsce w

poczyna pogonił za Ostergaardem i w Olsztynie różnica czasu między nią a Duńczykiem wynosi tylko 5 min. Duńczyk wykazuje wyraźne zmęczenie i na 12 km przed metą zostaje dogoniony, po 123 km samotnej jazdy.

Na leśny stadion w Olsztynie wpada, jako pierwszy, Wrzesiński, a tuż za nim Włoch Spalazzi i Anglik Clark. Na finiszu szybszy wykazuje się Wrzesiński i przerywa taśmę, jako zwycięzca w nieoficjalnym czasie — 6:15:00, 2) Spalazzi (Włochy), 3) Clark (Anglia), 4) Alix (Francja), 5) Wójcik (Polska), 6) Locatelli (Włochy), 7) Sandru (Rumunia), 8) Olsen (Dania), 9) Wyglenda (Polska), 10) Lemay (Francja).

Ostergaard (Dania), który prowadził samotnie wyścig przez ok. 130 km, zajął jedno z dalszych miejsc.

W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła Polska w czasie 18:45:07.

„Dar Pomorza” w Algierze

W czasie tegorocznego letniego rejsu szkolnego, statek „Dar Pomorza” zawinął m. in. do portu w Algierze.

Według meldunków otrzymanych przez Ministerstwo Żeglugi, pobyt „Dar Pomorza” i pełne godności zachowanie się oficerów i uczniów statku były dla demokratycznie usposobionej ludności algierskiej ewenementem, który pozwolił jej zmanifestować swoje sympatie dla krajów demokracji ludowej. Przez statek przewinęły się tłumy ludności algierskiej. W lokalu Domu Polskiego w Algierze oficerowie, załoga i uczniowie z „Dar Pomorza” zetknęli się z miejscową Polonią, której przedstawiciele w gorących słowach wyrazili radość z przybycia młodej generacji marynarzy odrodzonej Polski Demokrat

W przededniu „Miesiąca Odbudowy Warszawy”

Po trasie W-Z trasa Północ-Południe

Inżynier Grabowski o planach odbudowy stolicy

W związku z trwającymi przygotowaniem do „Miesiąca odbudowy Warszawy”, sekretarz gen. Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy, inż. J. Grabowski udzielił następujących informacji:

Zagadnienia kluczowe, które stoją przed budowniczymi nowej Warszawy — to przede wszystkim budowa arterii Północ-Południe, Nowa Marszałkowska, budowa szybkiej kolei miejskiej (metro), odbudowa Zamku Królewskiego i Starego Miasta oraz budowa ośrodka kultury robotniczo-chłopskiej z domem PZPR, domem robotnika, domem chłopca oraz centralnym domem młodzieży.

Arteria Północ-Południe rozwiąże zagadnienie dogodnej i bezpośredniej komunikacji między północnymi a południowymi dzielnicami Warszawy. Rola jej będzie podobna do roli trasy W-Z.

Wspierać ją będzie w dużym stopniu przewidziany w planie 6-letnim pierwszy odcinek szybkiej kolei miejskiej, który połączy dworzec główny z Bielaniami. Z Nową Marszałkowską łączy się ściśle budowa ośrodka kultury robotniczo-chłopskiej. Na ośrodek ten złożą się przede wszystkim domy robotnika i chłopca oraz centralny dom młodzieży, odbudowany w planie 6-letnim. Zamek, który przejęty zostanie przez lud polski, będzie symbolem zwycięstwa władzy ludowej w Polsce. Dźwignię zaś za ruin Starego Miasta, któremu przywróci się jego zabytkowy wygląd, będzie jeszcze jednym dowodem opieki Polski Ludowej nad pomnikami kultury narodowej.

nizacyjnej obywatelskich komitetów i kół odbudowy Warszawy. Specjalny nacisk połączony zostanie na organizowanie gminnych i gromadzkich kół oraz kół przy poszczególnych warsztatach pracy i młodzieżowych kół szkolnych.

W tej chwili w kraju działa 17,500 wojewódzkich, powiatowych miejskich oraz gminnych komitetów i kół odbudowy Warszawy, w tym 9,500 kół szkolnych „Odbudujemy Warszawę” i 4,110 kół gromadzkich.

We wszystkich miejscowościach kraju odbędą się liczne imprezy, na których delegaci na Kongres Odbudowy Warszawy, podzielią się z społeczeństwem swoimi spostrzeżeniami.

Podkreślamy zawsze — oświadczył na zakończenie inż. Grabowski — że odbudowa Warszawy wiąże się ściśle z odbudową innych miast polskich. Dlatego nadwzki, pochodzące ze zbiorów wykonanych ponad plan przez komitety wojewódzkie, przeznaczy się w 80 proc. na społeczne inwestycje krajowe.

Przy zakładach pracy powstana przychodnie dentystyczne

Min. Zdrowia w porozumieniu z Min. Pracy i Opieki Społecznej oraz ZUS przystąpiło do organizowania przychodni dentystycznych przy większych zakładach pracy.

W ostatnim czasie uruchomiono pierwsze poradnie lekarsko-dentystyczne przy większych zakładach pracy a mianowicie w Żyrardowie przy Zakładach Przem. Włókienniczego, w Zabrze przy kopalni „Zabrze-Wschód”, przy kopalni „Wieżorek”, przy hucie „Koście-

szko” oraz przy kopalni „Katowice”.

Personel lekarski przychodni składa się z lekarza-dentysty, wykwalifikowanej pielęgniarki, techników dentystycznych i laborantów. Ponadto pod kierownictwem lekarza pracują w przychodniach absolwenci Akademii Stomatologicznych.

Wkrótce powstana dalsze poradnie dentystyczne przy większych fabrykach.

Inż. Przymanowski „ZDRADZA” Tajemnice budowy domu szybkościowego

PRACE przy budowie domu szybkościowego w stolicy na kolonii ZOR na Mokotowie szybko posuwają się naprzód. M. in. budowę stropu nad parterową kondygnacją ukończono o 5 dni wcześniej niż przypuszczano.

Jak wyjaśnia kierownik budowy inż. Przymanowski, roboty przyspieszono przede wszystkim dzięki lepszej organizacji pracy i zastosowaniu szerokiego pomysłowo-racjonalizatorskich. Tak np. wglębia do osadzenia ram okiennych wybijano dotychczas w gotowym murze. Przy budowie domu szybkościowego zastosowano specjalne cegły posiadające odpowiednie wżebienia. Przy obudowywaniu otworów na drzwi i okna nie używa się pionu — za-

stępują go prowizoryczne ramy drewniane, do których dopasowuje się układane cegły. Także przy budowie ścian nie używa się pionów, lecz muruje się je przy pomocy pionowych listw stalowych, co znacznie przyspiesza prace.

Dalsze zwiększenie tempa pracy osiągnięto dzięki zastosowaniu pełnej mechanizacji przy dostawie materiałów. Na budowie czynne są 2 zespoły betoniarek i mieszarek, 4 windy elektryczne i 2 wielkie transportery. Robotnicy i kierownictwo budowy postanowili w ciągu 30 dni ukazać nie tylko budynek w stanie surowym ale także wykonać klatki schodowe, wewnętrzne ścianki działowe i roboty stolarskie.

Portier KLUBU MAŃKUTÓW

33

— N-niel Nie przypadły. Nie dajemy jeszcze za wygraną! W tej chwili nie mogę pani jeszcze powiedzieć, czy usunął je z domu państwa, w napływie gorliwości, Mazurek, aby ochronić przed ewentualną kradzieżą. Czy te. zdolali odnaleźć je i wykraść tamci, nasi przeciwnicy. Ale zapewniam panią, że robimy wszystko, aby w tym drugim wypadku, papiery nie zostały wywiezione zagranicę i aby odzyskać je dla pani brata.

— W tej chwili nie jest to groźne, ponieważ złodzieje nie mają całego! — zauważyła Elżunia.

W tej chwili jednak pożałowała swojej szczerości, bowiem zauważyła nagły błysk zainteresowania w jego okrytych okularami oczach.

— Część ukryła pani osobno? — zapytał niedbale. Rzuciła na niego rozszluszczone spojrzenie.

— Czy po to porwał mnie pan, aby się tego dowiedzieć? — odcięła sucho.

Rozemniał się wesoło i szczerze.

— Widzę, że nie wzbudziłem w pani zaufania swoimi zwierzeniami. Jest pani bardzo nieufna. A więc proszę, niech pani nie odpowiada na tamto pytanie. A jeśli chodzi o pani insynuację, to... myślałem, że pani już się domyśliła, jaki był cel porwania pani. Widzę, że uiel. Otóż mamy uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że nie byłaby pani bezpieczna, nocując dziś w mieszkaniu redaktora Guldena. Nasi wspólni wrogowie śledzą panią. Obawialiśmy się o pani życie. Dokonaliśmy więc porwania. Dotąd nie byłem pewny, jaki jest powód tego wielkiego zainteresowania pani osobą. Teraz wiem. Papiery zostały przez nich wykradzione. Ale nie w całości. Podejrzewają, że te resztki ma pani przy sobie...

— Nie mam przy sobie! — zawołała odruchowo. — Zostawiłam je w domu.

TADEUSZ KRASZEWSKI

— Tym niemniej podejrzewali panią o to. A to już groziło pani niebezpieczeństwem — odparł. — Nie powinna więc pani mieć do nas pretensji o porwanie.

— Ale nie będziecie więzić mnie tutaj długo? — spytała.

— Tylko dotąd, dopóki to będzie konieczne ze względu na pani bezpieczeństwo. W tej chwili nie możemy wrócić pani wolności, bo przecież jest noc — spojrzął na zegarek. — O, już po trzeciej. Nudziłem panią dość długo, a pani przecież zmęczona.

— Czuję się doskonale. Jestem wyspana — zaprotekowała.

— To tylko pozornie. Działa napój orzeźwiający, który pani wypija. Teraz radziłbym pani wziąć środek nasenny i przespać się porządnie. Mogę pani służyć — wyjął z kieszonki w kamizelce niewielki złoty flakonik, otworzył go i wyrzucił zeń na talerzyk niewielką białą pastylkę. — Niezawodny środek!

— Nie znoszę środków nasennych — broniła się.

— Nie ma pani zaufania... — uśmiechnął się.

— Ale skądże! — zaprzeczyła energicznie, gdyż wydało jej się, że brakiem zaufania obraża niesłusznie człowieka, który może naprawdę ma jak najlepsze zamiarzenia i intencje.

— ... do środków nasennych! — dokończył urwane zdanie.

Szybkim ruchem włożyła do ust pastylkę i połknęła ją z łykiem kawy.

Jej rozmówca wstał i ukłonił się głęboko. Tym ukłonenem dziękował jej i zęgnął się jednocześnie.

— Znikam teraz, bo za brakiem ognia nie mogę panie senność i będzie pani spać świetnie najmniej dziesięć godzin.

— Bardzo miło rozmawiało mi się z panem, panie... „szefie” — powiedziała uprzejmie.

— Właściwie należy tu zrobić małe sprostowanie. Mój tytuł powinien brzmieć nie „szef”, lecz „portier”.

— Portier! — powtórzyła ze zdziwieniem.

— Taki jest mój tytuł w Klubie Mańkutów, który tu reprezentowałem — wyjaśnił.

— Czy pan otwiera drzwi? — zapytała ze śmiechem.

— W pewnej przemożności. Otwieranie drzwi w Klubie

Mańkutów jest funkcją dosyć ważną... — odpowiedział wesoło, a jednocześnie znacząco.

Uklonił się raz jeszcze i zniknął za zasłoną.

— Rzeczywiście! Otwieranie drzwi w Klubie Mańkutów jest sprawą dość trudną i skomplikowaną — nasunęła się Elżunia riposta na jego ostatnie słowo, dopiero gdy nie było go już w pokoju.

Siedziała przez chwilę nieruchomo w fotelu, próbując zreasumować sobie w myślach całą rozmowę z „portierem”. Ale poczuła, że zaczyna ogarniać ją gwałtowna senność.

— Pigułka działa — pomyślała i spojrzała tęsknie na tapczan.

Dopiero w tej chwili zauważyła, że leży na nim bardzo ładna, jedwabna piżama.

— Nie ma sensu spać w ubraniu! — zdecydowała. Rozebrała się szybko i włożyła piżamę.

Ledwie przyłożyła głowę do poduszki, zapadła w głęboki sen.

Nie potrafiła by określić jak długo spała.

Gdy otworzyła oczy, w pokoju było dużo słonecznego światła. Ale to nie był tamten pokój bez drzwi. Leżała na łóżku w sypialni Guldena. Na progu stali Wiktor i Gustaw, których głośne okrzyki zdziwienia wyrwały ją ze snu.

VIII.

Dokładną relację swej przygody złożyła Elżunia swym przyjaciółom dopiero w samochodzie, w drodze do Kunowa.

Zarzucili ją co prawda pytaniami zaraz po przebudzeniu, ale zbyła ich tylko kilkoma krótkimi odpowiedziami, prosząc aby wynieśli się z pokoju i pozwolili jej ubrać.

Gdy wyszła z sypialni już ubrana, musiała z komunikować wiadomość o zamordowaniu Mazura i zapytać, czy czuje się dość silna, aby wyruszyć z tymi miast w podróż autem do Kunowa.

— Oczywiście! Jeśli trzeba, jestem gotowa! — odpowiedziała zdecydowanie.

— Może przed podróżą należałoby zjeść obiad — pytał Guden. — Pani jest pewnie głodna.

Wystawa kwiatów w Moskwie

W Centralnym Parku Kultury i Odpooczynku w Moskwie otwarto tradycyjną wystawę kwiatów i owoców, wyhodowanych przez mieszkańców stolicy ZSRR.

W wystawie biorą udział organizacje i towarzystwa, reprezentujące przeszło 85 tys. amatorów hodowców kwiatów i drzew owocowych.

Wystawa świadczy o ogromnych sukcesach hodowców moskiewskich stosujących w swej pracy metody miczurinowskie. Wśród eksponatów znajdują się liczne nowe gatunki kwiatów, jabłek, winogron itd.

Pogłoski o dewaluacji szylinga austriackiego

W ZWIĄZKU z pobylem w Wiedniu komisji Międzynarodowego Funduszu Monetarnego kraj za pogłoski o mającej nastąpić początkiem września dewaluacji szylinga austriackiego w stosunku do dolara. Obecnie oficjalny kurs 10 szylingów za 1 dolar ma być obniżony do 22 szylingów za 1 dolar.

W wiedeńskich kołach finansowych oświadczają, że w wypadku dewaluacji funta angielskiego dewaluacja szylinga będzie niunikniona. (PAP).

ŁAŃCUCH OFIAR na odbudowę Zamku Warszawskiego

Narodowe zabytki kulturalne i pomniki historyczne stanowią własność całego narodu. Cały ten naród odbuduje zniszczony wandaliskim Zamek Warszawski, który stanie się łańcuchem wiązaniem z naszą przeszłością historyczną — dzisiejsze pokolenie budujące przyszłość.

Redakcja „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” wzywa swych wszystkich Czytelników do składania ofiar na odbudowę Zamku. W tym celu otworzyła listę składek, którą będzie drukować na łamach swego pisma. Zadeklarowane sumy należy wpłacać na konto Ilustrowanego Kuriera Polskiego w Bydgoszczy, konto PKO nr VI-1720 (łańcuch ofiar na odbudowę Zamku Warszawskiego). O wpłacie i wezwaniu dalszych osób do kontynuowania łańcucha (podać ich dokładne adresy) prosimy zawiadamiać redakcję IKP — Bydgoszcz, Armii Czerwonej 20 — na piśmie.

Lp.	Nazwisko	Kwota zł	Wzywa do kontynuowania łańcucha
129.	Dr Wasielewski Chełmno	1.000	dr Zdzisława Hasińskiego (Unisław), Józefa Chmurzyńskiego (Chełmno, Wodna 29).
130.	Edmund Fornalik Bydgoszcz	200	— — — — —
131.	Jan Jeliński Bydgoszcz	100	— — — — —
132.	Karpowicz Bydgoszcz	100	— — — — —
133.	Dyr. Lech Teska Bydgoszcz	500	mgr Nowakowskiego, dyr. Izby Przem. Handl. w Bydgoszczy, mgr Dachtera, dyr. Zw. Zrzesz. Kupiec- kich na Pomorzu, Bydgoszcz.

Kalendarzyk

Czwartek, 25 sierpnia 1949 r.
Katolicki: Grzegorza, Ludwika, Poncjana
Słowiański: Namysława

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty
i ogłoszeń: Generalissimusa Stalina 2
(Pod Arkadami), tel 24-29

Jeszcze tylko 2 dni!
„Porwanie Sabinek”
z J. Węgrzynem
w Bydgoszczy

Dziś
Antoni Jaksztas
w „Czarze Walca”

Dziś, 25 bm. o godz. 20,30 w Pom. Domu Sztuki połączona się z bydgoską publicznością ulubieniec stolicy Antoni Jaksztas. Jednocześnie wystąpią Felicia Daniszewska i Jerzy Gólfert, zgrana para znakomych śpiewaków, która uraczy nas przepięknymi walcami wiedeńskimi oraz najlepszymi duetami z znanych operetek Lehara i Kalmana.

KOMUNIKATY

ZARZĄD GRODZKI TOW. PRZYJ. POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ w Bydgoszczy prosi wszystkich członków T-wa o odbiór legitymacji członkowskich i uregulowanie zaległych składek w sekretariacie przy Al. 1 Maja 14 (Hotel pod Orlem) I p. pokój 3. Sekretariat czynny w poniedziałki, środy i piątki od g. 18-19.

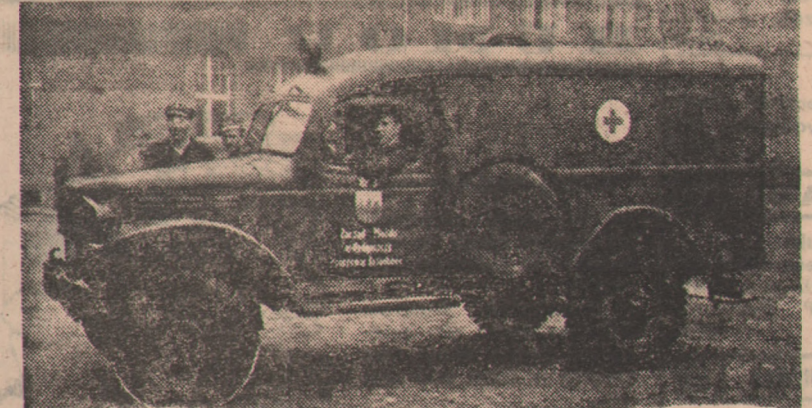
BYDGOSKI KLUB WIOŚLAREK. Nadzwyczajne Walne Zebranie Klubu odbędzie się 7 września br. godz. 19 (II-gi termin 19,30) w małej salię BTW.

Uwaga
junacy
„Służba Polsce”

Absolwenci teoretycznych kursów spadochronowych organizowanych przez Powszechną Organizację „Służba Polsce” w roku 1948 i 1949 w Bydgoszczy winni się zgłaszać w dniach 26 i 27 bm. o godz. 8 rano, do Komendy Wojew. Powsz. Okr. „Służba Polsce” — Bydgoszcz celem przyjęcia badań lotniczo-lekarskich.

Zapomnieli, że wezwali pogotowie...

Pomimo szeregu pouczeń i wezwań czynników zainteresowanych, wciąż w mieście naszym zdarzają się wypadki całkiem niepotrzebnego wzywania pogotowia ratunkowego. W ostatnich dniach podobny wypadek, wykazujący niezrozumiały

Jedna z karettek Pogotowia Ratunkowego w Bydgoszczy

wprost brak poczucia odpowiedzialności wśród obywateli, wydarzył się w pewnym domu, przy Al. 1 Maja. Zawezwane telefonicznie pogotowie przybyło pod wskazany numer, lecz lekarz zastał bramę domu zamkniętą na klucz. Nie pomogły ani stukania, ani wołania. Dopiero gdy zacierpliwiony lekarz zamierzał już odejść,

Wielkie uliczne wyścigi motocyklowe o Srebrny Kask m. Bydgoszczy

Kto chce wygrać motocykl?

Wielkie ogólnopolskie wyścigi motocyklowe uliczne o I. Srebrny Kask Miasta Bydgoszczy, nad którymi honorowy protektorat przyjęli wojewoda pom. I. Kubecki, prez. miasta Bydgoszczy J. Twardzicki i d-ca OW gen. dyw. Półhurzycki, odbędą się osiemnastycznie w niedzielę 28 bm. Wyścigi rozpoczną się punktualnie o g. 15,15 startem motocykli w kat. do 130 ccm. Ogółem odbędzie się pięć biegów z następującą kolejnością startu: kat. 130 ccm: 10 okrążeń — 28 km, kat. 250 ccm: 15 okrążeń — 42 km, kat. do 350 ccm: 20 okrążeń z wózkami bocznymi — 10 okrążeń na dystansie 28 km.

W kat. do 130 ccm walka rozgrywać się będzie między najlepszymi w tej chwili zawodnikami Polski Henkiem I, Henkiem II, Puziem, Kozłowskiem Stefanem i Szczerewskim. W kat. 250 ccm zobaczymy zwycięzcę tegorocznego Grand Prix Polski w tej kategorii maszyn Milewskiego, dalej Micha-

skiego, Frasunkiewicza, Jankowskiego i wielu innych. Kat. 350 ccm będzie również bardzo silnie obsadzona z uwagą na straż Mielocha, Bukowskiego, Budy, Antoniewicza, Wifaryjczyka, Zwolińskiego i prawdopodobnie zwycięzcy w tej kat. Grand Prix — Si. Bruna. W kat. ponad 350 ccm startują m. in. zawod.: Koprowski, Markowski, Bębnek i prawdopodobnie Zymirski. W wózkach pojedą: Potajko, znany już bydgoszczanom z zeszłorocznego wyścigu, Głuszkowski, Szczerowski i Kowalski.

Tarsa wyścigów będzie podobna do zeszłorocznej, z tym że będzie znacznie wydłużona i przebiegać będzie następującymi ulicami: start i meta na Al. Ossolińskich nieopodal zbiegu tejże ulicy z ul. Asnyka, dalej Pl. Weyssenhoffa, Niemcewicza, Zamojskiego, Paderewskiego, Słazica, 15 Grudnia, gen. Stalina, Maks. Piotrowskiego i Ossolińskich. Najciekawsze miejsca, to Al. Ossolińskich, Paderew-

skiego — Słazica i gen. Stalina, gdzie oprócz szybkości zawodnicy wykażą się także dużym opanowaniem technicznych maszyn.

Główną nagrodę wyścigów w postaci Srebrnego Kasku M. Bydgoszczy zdobędzie na własność zawodnik, który uzyska najlepszy czas dnia. Tak więc zawodnicy wszystkich kategorii muszą „kręcić”, aby uzyskać maximum szybkości. Zwycięzcy w poszcz. kategoriach otrzymają cenne nagrody honorowe ufundowane przez instytucje społeczne, partie polityczne i honorowych protektorów imprezy. Zakończenie zawodów przewiduje się na godz. 20,00.

Dla lepszej informacji, przy kasach biletowych stałych i kasach lotnych, sprzedawane będą po minimalnej cenie programy wyścigów. Osoby, które wykupią bilety wstępu, proszone są o przypięcie ich do klap marynarek, płaszczy, celem ułatwienia kontroli. Osoby, które posiadają bilety, ubiegając się będą mogły o wylosowanie 5 stałych kart wolnego wstępu na wszystkie imprezy sportowe organizowane przez ZS „Gwardia” Bydgoszcz w latach 1949/50.

Niezależnie od powyższego wprowadzona zostanie loteria fanłowa, z główną wygraną w postaci motocykla. Bilety loteryjne będą do nabycia w kasach biletowych i w przedsprzedaży w sekretariacie klubu ZS „Gwardia” przy Zamojskiego 16 do 27 bm, godz. 19,00 włącznie.

Z CAŁEGO POMORZA POKROTCE

Aeroklub Pomorski w Toruniu uzyskał nowy samolot z Poznania. Maszyna jest przeznaczona do holowania szybowców.

W Grudziądzu powstała dwie nowe instytucje opieki nad młodzieżą, mianowicie zakład wychowawczy dla dzieci upośledzonych umysłowo od 8 do 18, oraz Państwowy Dom Młodzieżowy dla młodzieży od 14 do 18 lat.

W Warszawie wygrała słusność

Jak już wczoraj donosiliśmy, decydujący mecz o mistrzostwo grupy przed rozgrywkami o wejście do II Ligi, rozegrany w Warszawie między teamem Grom-Gedania a bydgoską Brdą zakończył się zwycięstwem zespołu bydgoskiego w stosunku 2:1. Tym samym Brda w dalszym ciągu ubiegać się będzie o wejście do II Ligi. Zwycięstwo warszawskie kończy w sposób ostateczny całą sprawę Brdy. Niepotrzebne będą dalsze wyjaśnienia, czy fuzja Gedanii z Gromem była i miała czy nie. Równocześnie ze zwycięstwem piłkarzy Brdy na zielonej murawie zwyciężyła słusznna sprawa, bo tylko i jedynie

Brdzie przysługuje prawo ubiegania się o awans do II Ligi.

Mamy nadzieję, że zwycięstwo słusznosci podniesie morale bydgoskich kolejarzy, napelni ich otuchą i wiarą w swe siły przy dalszych rozgrywkach. Bydgoszcz oczekuje od nich zdobycia awansu do II Ligi i już z okazji najbliższego spotkania, jakie ma się odbyć w Bydgoszczy, w nadchodzącą niedzielę między Brdą a Kolejarem (Przemysł) — postawi po stronie Brdy wszystkie swoje sympatie i ambicje, aby wreszcie stolica Pomorza miała reprezentanta w piłkarskiej lidze.

W odpowiedzi imperialistom

W związku z rewizjonistycznymi zakusami Niemiec Zachodnich, spowodowanymi wystąpieniem Watykanu przeciwko Krajom Demokratycznym popieranym pożyczką amerykańską udzieloną w wysokości 450 mil. dolarów na dobroczynne „pokojowego zachodu” zebrani członkowie Tow. Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Centrali Spółdzielni Ogrodniczej w Bydgoszczy, na wniosek prezesa Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczej Adama Czerwińskiego uchwalili rezolucję:

W odpowiedzi imperialistom zebrani postanawiają złożyć posiadane Obligacje Premijowej Pożyczki Odbudowy Kraju oraz jednorazowe 1% mies. poborów na odbudowę zniszczonych w czasie wojny lotnisk i hangarów

wzywając do powyższego czynu wszystkich towarzyszy jak również i wszystkich niepartyjnych.

Zebrane przez poszczególne komórki pieniądze prosimy wpłacić na konto bankowe, które podamy dodatkowo w prasie, jak również zostanie podany adres powołanego komitetu, na ręce którego nadsyłać należy zebrane Obligacje Pożyczki.

Spodziewamy się, iż w ślad pójdzie całe społeczeństwo polskie, dając tym samym jeszcze jeden dowód słusznosci praw naszych.

Sport

WIELKI TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO

Z okazji 1 rocznicy istnienia klubu ZKS Budowlani Bydgoszcz organizuje turniej tenisa stołowego dla młodzieży do lat 18 o puchar przechodni ZKS Budowlani. Turniej ten odbędzie się 28. 8. br. od g. 10 w sali przy ul. Długiej 18. Zgłoszenia zawodników przyjmujemy codziennie od g. 16-21 w sekretariacie klubu przy ul. Długiej 18, do dnia 27 sierpnia włącznie.

W turnieju uczestniczyć mogą zawodnicy miejscowi jak i zamiejscowi, którzy nie ukończyli jeszcze 18 lat.

ZKS „Kolejarz-BRDA”. Treningi bokserskie odbywają się w poniedziałki, środy i piątki od g. 18-20 w sali Ośrodka WF przy ulicy Stalina.

Przypomina się o próbie zdobycia Odznaki Sprawności Fizycznej, która odbędzie się 25 bm. od godz. 17,00 na Stadionie Miejskim. Udział biera wszystkie sekcje klubu.

WARTA — ZJEDNOCZENIE W BOKSIE

W sobotę, 27 bm. o g. 20 odbędzie się na kortach Gwardii mecz bokserski dwu zespołów Związkowca — poznańskiego Warty i bydgoskiego Zjednoczenia. Do pierwszego tego spotkania, które będzie sprawdzianem formy przed rozgrywkami o mistrzostwo lig bokserskich, ze strony Warty wystąpi według kolejności wag, następujący nieściszarze: Manelski, Liedtke, Szymański, Biskupski, Szkuclarek wżgl. Ratajczak, Kupczyk wżgl. Szkuclarek, Franek i Majewski.

Przepił pieniądze z desperacji po „skradzionej” gotówce

Przed SO w Bydgoszczy odbyła się rozprawa karna przeciwko b. płatnikowi młynów i kaszarń Polskich Zakładów Zbożowych — Edmundowi Droźniewskiemu, który sprzeniewierzył sumę 150,000 zł przeznaczoną na wypłaty zaliczek dla pracowników młynów. Aby ukryć ten fakt, Droźniewski przedstawił robotnikom do podpisania dwie listy płac, jedną jako brudnopis i drugą przepisaną już na czysto, w rzetelności oddając obie listy kierownikowi Zakładów jako pokwitowania za dwie odrębne zaliczki. Akt oskarżenia zarzucał dalej Droźniewskiemu, iż sprzeniewierzył dalszych 5000, które zostały zebrane przez pracowników firmy i przekazane mu do oddania żonie tragicznie zmarłego pracownika Sznajdera.

Rozprawa potwierdziła w ogólnych zarysach akt oskarżenia. Droźniewski przyznał się, że brakowało mu w wypłatach 150,000, ale twierdził, że w wrześniu ub. r. 130,000 zł skradziono w restauracji. Z chwila, gdy stwierdził brak gotówki, zgłosił się do dyrekcji z prośbą, aby nie wszczynano przeciwko niemu żadnego postępowania i zobowiązał się w ratach miesięcznych po 15,000 zł spłacić straconą kwotę. Zresztą cała zaliczka wypłacił pracownikom już kilka dni później i oddał wypłacić wszystko regularnie aż do maja br., kiedy wyszły na jaw jego

machinacje. Okazuje się, że od września ub. r. Droźniewski pobierał od kierownictwa firmy pieniądze na zaliczkę przyszłą i opłacał z nich pracownikom zaliczkę za miesiąc ubiegły. W ten sposób manipulując, Droźniewski nie tylko nie spłacił 130,000 zł, ale sprzeniewierzył jeszcze dalszych 25,000 zł, tak, że ogólna suma pieniędzy za branych z kasy PZZ wyniosła 155,000 zł. Co do pieniędzy Sznajderowej, przewód sądowy w pełni potwierdził tezy aktu oskarżenia.

Sąd nie dał wiary tłumaczeniom oskarżonego, iż 130,000 zł zgubił, włącznie zostały mu ukradzione, zaś pozostałe 25,000 zł wydał na wódkę z powodu rozstroju nerwowego po stracie pieniędzy, uznał go winnym sprzeniewierzenia obydwoj sum i skazał na karę łączną 1 roku i 6 mies. więzienia z 3-letnim pozbawieniem praw obywatelskich. (z)

Da sze ofiary na budowę szkół

Nowa Gospoda Dworcowa 40 1000 zł; Kaczmarek, Podwałe 12 300 zł; Apteka pod Koroną, 500 zł; Tyborski St., Dworcowa 39 500 zł; Delegat, Centr. Zw. Spółdz. 4000 zł; Szafranski i Gronowski 500 zł; Jezak J., Al. 1 Maja 20 200 zł; Remlein H., Saperów 18 1000 zł; Centrala Tekstylna 6000 zł; Orkiestra Tramwajarzy 4880 zł; Prac. Państw. Banku Rolnego 1670 zł; Drętkowski i Ska, Wyzwolenia 1000 zł;

Ma fat dnto

Kierowcy na peryferiach...

Ta sprawa jest ważna i musi się znaleźć na marginesie dnia. Nie ma naturalnie mowy o żadnej anarchii, panującej wśród kierowców samochodowych. Pobieźny rzut oka na statystyki wypadków przejechania przez samochód — upoważnia nas do optymizmu. Ilość wypadków zmniejsza się... Jest jednak „ale”. Mamy na myśli jazdę szoferów poza obrębem miasta, po wydobyciu się ze śródmieścia, czyli na szerokie wody. Szybkość wzrasta, uwaga maleje. Pisze to w najlepszej wierze, ponieważ byłem wczoraj świadkiem wypadku, w którym życie dwojga dzieci zawisło na włosku. Szofer jechał ostro, a dzieci wypadły niespodziewanie

na ulicę, zwrócone do niej tyłem. Szczęście chciało, że nie stało się nic, ale skóra tego szofera musiała być bardzo wilgotna.

Ten błąd popełnia się często. Dzieci w śródmieściu chodzą chodnikami, dzieci na peryferiach bawią się na chodnikach i często getwo w zapale zabawy lubią wytoczyć się na jezdnię. Tego nie zmienić żaden dozór.

Ludzie szybkości! Apeluujemy do was! Jeżeli drogi jest wam zaw sze czas, nawet te minuty czasu, to nie żałujcie klaksonów! Nie żałujcie ich! Bo może wasze własne dziecko jest w tej chwili o 20 cm od wozu waszego kolegi. A jest to bardzo tragiczne zdarzenie życia... (Kz)

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI „Porwanie Sabinek” z J. Węgrzynem. Zniżki ważne.

KINA — POMORZANIN
7-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31
ONIA: czynne z powodu remontu. WOL-OSĆ: Wolna Wolna (owa kr oia) OPTYKA: k. niezna-GRYF: Powrót do domu. BAŁTYK: Dzieci kpt. Granta. BAGATELA: Cezar i Kleopatra.

Początek seansów: Pomorzani: godz. 16,30, 18,30 i 20,30. Wolność g. 16,30, 18,30, 20,30. Orzeł: godz. 16, 18, 20,30. Gryf: godz. 16,30, 18,30, 21 Bagatela: godz. 20,30.

MUZEBUM MIEJSKIE w dn powszednie — 9-16 w niedzielę i święta — 11-14 (w niedzielę i święta — wstęp bezpłatny).

DYZUR APTEK. Od 20 bm „Piastowska” Śniadeckich 51 — tel. 22-42 i Przy Placu Teatralnym, tel. 1962.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY. Komenda MO 25-18. 26-17, 26-18 Pogotowie Ratunkowe PCK 10-00 Straż Pożarna nr 29-70. Po do takówek 36-55. Informacja i reklamacje centrali międzymiastowej 02. Biuro numerów i informacja centrali miejskiej 03. Biuro napraw 04. Przyjmowanie telegramów 05. Zegarynka 06.

POLSKIE RADIO

Piątek, 26 sierpnia
7,15 Muzyka popularna z płyt. 8,05 Wywiad z przewodniczącą TPD przeprowadzi Janina Matysik. 8,15 Muzyka hiszpańska z płyt. 9,00 Program lokalny dnia. 9,05 Wiadomości miejscowe. 13,30 Muzyka. 14,50 Rezerwa Ref. Informacji. 15,00 Przegląd prasy po morskiej. 27,45 Utwory Kamila Saint-Saensa.

Sport

Sukces strzelców polskich w CSR

WARSZAWA. W rewanżowych zawodach w strzelaniu do rzutków Polska — Czechosłowacja, które odbyły się w Jicinie (Czechosłowacja), piękny sukces odnieśli strzelcy polscy, zwyciężając swoich renomowanych przeciwników, zarówno w konkurencji indywidualnej, jak i zespołowej. Pierwsze miejsce zajął młody, utalentowany Polak Roman Feil, zwyciężając wyborową etatkę strzelców czechosłowackich oraz znanych przedwojennych mistrzów świata i Polski Kiszkurno, Zaleskiego i Ziegenherta.

Tym samym Polacy zrewanżowali się za porażkę, poniesioną w ubiegłym roku we Wrocławiu, gdzie zespołowo wygrała drużyna czechosłowacka, indywidualnie zaś Polak — Ziegenherte. Sukces, odniesiony na obcym terenie, jest tym cenniejszy, że zespół czechosłowacki zalicza się do czołowych w Europie w tej konkurencji.

Rekord świata w sztafecie szwedzkiej

BAZYLEA. Podczas trójmeczów lekkoatletycznych USA — Szwajcaria — Francja, amerykańska sztafeta szwedzka (100×200×300×400) w składzie: Fox, Dixon, Stanfield i Whitefield pobiła rekord świata w tej konkurencji wynikiem 1:50,0 min. Drugie miejsce zajął zespół szwajcarski w czasie o 8,6 sek. gorszym.

Zawodnicy amerykańscy wygrali wszystkie konkurencje za wyjątkiem skoku wzwyż, w którym zwyciężył Szwajcar Wahle — 1,86 m.

100 m — Stanfield 10,3, 200 m — Stanfield 21,2, 400 m — Fox 48,0, 800 m — Whitefield 1:52,0, 1500 m — Twomey 3:59,7, 3000 m — Dretzler 8:36,2, 110 ppł — Dixon 14,0, 400 ppł — Ault 51,6, tyczka — Richards 4,35, 2. Scheuser (Szwajc.) 4,18 (nowy rek. Szwajcarii), kula — Fuchs 17,12, dysk — Gordien 56,25.

Częstochowa - Rybnik 4:2

CZĘSTOCHOWA. W towarzyskim międzyokręgowym meczu piłkarskim Częstochowa pokonała Rybnik 4:2 (2:2), zdobywając bramki przez: Halikiewicza, Jedrzejewskiego, Burdała i Wójcikowskiego. Obie bramki dla Rybnika strzelił Szlegier.

lu nie tylko podniesienie poziomu orzecznictwa, ale wzmocnienie powagi i roli wychowawczej sądu. Równocześnie z wprowadzeniem sądu typu ławniczego, jako stałej i powszechnej instytucji sądowej, przyniesiona została instytucja sądów przysięgłych typowych dla ustroju liberalno-burżuazyjnego.

W miejsce istniejących dotąd w procesie karnym środków odwoławczych apelacji i kasacji, reforma wprowadza nowy, jednolity środek — rewizji, której cechą jest dążenie do maksymalnej gwarancji wykrycia prawdy materialnej. Przepisem, który to najdobitniej podkreśla, jest przepis głoszący, że sąd rewizyjny niezależnie od zarzutów przytoczonych w rewizji uchyla wyrok w całości lub w części na korzyść strony, która założyła rewizję, jeśli utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku byłoby oczywiście niesprawiedliwe. Pojęcie zaś owej „oczywistej niesprawiedliwości” jest związane z tymi jej zasadami, które tworzy i buduje nasze państwo w swej drodze do socjalizmu.

U podstaw zatem reformy leży z jednej strony tendencja do wzmocnienia władzy ludowej w jej walce z przestępczymi działaniami wroga klasowego, z drugiej zaś strony tendencja (w reformie procedury) do wzmocnienia gwarancji procesowych i praw oskarżonego w procesie karnym.

I w tych zasadniczych tendencjach uwidacznia się słuszność podstawowych tez reformy, która jest poważnym etapem na drodze do tworzenia nowych socjalistycznych zrebów wymiaru sprawiedliwości Polski Ludowej.

Reforma procedury karnej

Reforma naszej procedury karnej jest poważnym krokiem naprzód w kierunku przebudowy całego systemu karnego i oparcia go na nowych, ludowych podstawach.

Jeśli zatem mamy dziś tendencję do wzmocnienia aparatu sądowo-prokuratorskiego w jego walce z przestępczością — to jest to tendencja w kierunku umocnienia władzy mas ludowych, sprawowanej w interesie tych mas.

W dziedzinie obsady sądu, reforma realizuje dwa zasadnicze postulaty: zasadę kolegialności sądu I i II instancji i zasadę sądu ludowego, ławniczego, jako sądu I instancji. Wprowadzenie kolegialności orzekania, ma na ce-

lunku umocnienia władzy mas ludowych, sprawowanej w interesie tych mas.

Po znalezieniu miejsca dla przyszłego potomstwa — samica udaje się do środka klatki, a samiec zostaje na straż przed otworem klatki. Samiczka tym czasem żłobi w żwirze podłużną rynienkę, odrzucając przy tym ostre kamyczki. Do zbudowanego w ten sposób gniazda składa ikre. Samiec polewa jajeczka mleczem, i następnie obie ryby zarzucają, wgnębiennie warstwą żwiru, aż utworzy się mały pagórek. Wygląda to, jakby ryby nie były bezuczuciowe: troskę o potomstwo przejawiają od października do końca stycznia.

[A. S.]

Czy ryby są naprawdę... zimne?

SŁYSZY SIĘ często porównania: „zimny, jak ryba”, lub „ma rybią krew”. Mamy wtedy na myśli ludzi chłodnego temperamentu. Wynika z tego, iż według ogólnego mniemania ryby pozbawione są uczucia. A przecież...

Uczeni zaobserwowali, że ryby, podobnie, jak inne zwierzęta, odczuwają miłość, nienawiść i zazdrość, i że w ogóle współzycie ryb jest bardzo ciekawe i pouczające. Jeden z badaczy życia pstrągów w wylęgarniach stwierdził, że samiczka jest stroną zdobywającą i wybierającą w miłosnych zabiegach. Ona to krąży zalotnie koło upodobanego samca i nęcąc go nadzwyczaj żywym w tym czasie, tęczowym kolorowym łuski, stara się odciągnąć go od reszły pstrągów. Wybraniec podpiną najczęściej do samiczki, lecz biada, jeżeli w tym czasie odważy się przybliżyć do czułej pary inny samiec. Zostanie od razu napadnięty i często aż do krwi poroniony. W czasie takiego pojedynku rywal, samiczka trzyma się przeważnie z dala, czekając nieruchomo na wynik walki. Dopiero po zwycięstwie wybrańca para płygnie dalej, poszukując pustego, zacisznego zakątka na klatkę-gniazdo. Wylęgarnie znajduj-

dują się w dużych basenach, opantrych po bokach drewnianymi, bądź glinianymi kłatkami o dwóch drucianych dnach nierównej gęstości, pokrytych warstwą ziarnistego żwiru.

Po znalezieniu miejsca dla przyszłego potomstwa — samica udaje się do środka klatki, a samiec zostaje na straż przed otworem klatki. Samiczka tym czasem żłobi w żwirze podłużną rynienkę, odrzucając przy tym ostre kamyczki. Do zbudowanego w ten sposób gniazda składa ikre. Samiec polewa jajeczka mleczem, i następnie obie ryby zarzucają, wgnębiennie warstwą żwiru, aż utworzy się mały pagórek. Wygląda to, jakby ryby nie były bezuczuciowe: troskę o potomstwo przejawiają od października do końca stycznia.

Miejsca na ziemi bez życia

U TAREO SIĘ powszechnie, że gdzie nie ma jakiegokolwiek śladu wody — tam też i nie ma życia. Tymczasem nawet w okolicach pustynnych i na biegunach zachowały się ślady życia odpowiadające warunkom, wytworzonym przez naturę.

Na Saharze dokonano ostatnio niezwykle ciekawego odkrycia. Otóż w czasie ostatniej wojny założono posterunek warowny na nieuczestnym szlaku, omijanym już od dawna przez karawany, ze względu na znaczną odległość od najbliższej oazy. O sprowadzaniu wody nie można było marzyć. Należało ją koniecznie zdobyć na miejscu. Rozpoczęto wiercenia. I oto na głębokości przeszło 100 m wytrysnął nagle słup wody, a z nim razem wyrzucone zostały na powierzchnię małe rybki, ślimaczki i inne żyjątka. Sprowadzona na miejsce komisja

geologiczna stwierdziła jedynie sam fakt, nie dając żadnego rozwiązania tej zagadki. Wyrażono jedynie przypuszczenie, że natrafiono w tym miejscu na bardzo duży basen wody pod ziemią, który ma jakieś połączenie ze źródłami i strumykami nie zasypnymi piaskami pustyni. Lecz w jaki sposób może istnieć to połączenie — oraz czy w ogóle może istnieć — nie zdołano ustalić mimo sumiennych badań. Jak widać więc, natura strzeże zazdrośnie jeszcze niejednej swej tajemnicy.

Brak życia stwierdzono jedynie w Morzu Martwym i tłumaczy się to faktem występowania w tym morzu olbrzymiej zawartości soli. Podobnie w głębinach Morza Czarnego, z powodu dużej ilości kwasów siarkowych.

Nie natrafiono również na jakikolwiek ślad życia w kraterach wulkanów. (skł)

WYDAWNICTWA NADESKANE

R. Glauberman i E. Szczerek — „Moje doświadczenia dla początkujących” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1949. „Jak pracuje Zabrze-Wschód” — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1949.

B. Baranowski, W. Borłowski, W. Le wandowski — „Dzieje wojskowości polskiej do roku 1831” (wypisy źródłowe), Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1949.

„Od Lenina do Berlina” — pieśni, inscenizacje, utwory poetyckie, fragmenty prozy — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1949.

Tadeusz Kubiak — „Rzecz o fraśce W-Z” — poezje — Wyd. „Prasa Wojskowa”, Warszawa 1949.

NA UBOCZU Przekłete muszki

Pani Karolona wyjeżdżając na wczasy, tak pouczała męża:

— Masz w domu wszystko; możesz przez te dwa tygodnie groznie nie myć, będziesz tylko musiał sam sobie gotować i myć naczynia. A właśnie tego pan Karol nie cierpiał, dlatego też, gdy tylko żona wyjechała, chodził na śniadania do baru mlecznego, a na obiady i kolacje do restauracji.

Po kilku jednak dniach, zauważył w kuchni całe roje małych muszek, tzw. fermentówek. Zaglądał tu i tam, odkrył wreszcie garnek z ogórkami i aż się przeraził. Z garnka tego jak z lotniska, wystartowały malutkie „moskity”.

— Ach więc tu jest wasza baza — zaklął pod nosem i bez zastanowienia wylał kwas z ogórków do zlewu, ogórki wyrzucił na śmietnik, a garnek starannie wymył.

Muszki jednak nie znikły. Na drugi dzień znalazł je w kredensie, w garnuszku, w którym żona zostawiła mu trochę śmietany. Znowu śmietanę wylał do zlewu, a garnuszek wymył. Trzeciego dnia jednak znalazł je i w garnku z kartoflami, które miał przygrzać na kolację, po wyjeździe żony. Kartofle do tego czasu zupełnie się zepsuły i stały się istnym rajem dla muszek. Znowu musiał chodzić na śmietnik i myć garnek. W ten sposób, po dwóch tygodniach uporczywej walki, uporał się nie tylko ze wszystkimi muszkami, ale i zapasami, a w kuchni zapanowała teraz tak idealna czystość, że pani Karolona po powrocie nie mogła jej wprost poznać.

— Wiesz, ty naprawde potrafisz utrzymać idealną czystość... nigdy — bym nawet nie przypuszczała — chwaliła go.

A po obiedzie poprosiła go do kuchni i w domów uznania tak rzekła:

— Wiesz Karolu, ty naprawde lepiej i staranniej myjesz naczynia ode mnie. O, porównaj choćby te dwa garnki...

Pan Karol porównał. Duma go wprost rozpięła, więc tylko rzekł zadowolony:

— No tak, rzeczywiście...

— Więc pomyślałam sobie, że od dziś będziesz mi pomagał w myciu — kończyła z czującym uśmiechem.

Chciał protestować, ale nie dała mu dojść do słowa i nim się zorientował, już trzymał w ręku jakieś talerze i zmywał...

A gdy na chwilę wyszła do kuchni, zaklął tylko z cicha:

— Przekłete muszki...

Tadeusz Szmeć

Milion, 1/2 miliona, 8 wygr. 100 000 zł
oto wypłacone wielkie wygrane ostatniej loterii

Proszę sprawdzać wygrane i dotychczasowe numeracje odnowić najpóźniej do 3. 9. Losy już do nabycia! Kolektura

„Grosz Szczęścia-Rzanny” Bydgoszcz Al. 1 Maja 25

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI — PIĄTEK 26 SIERPNI

Polskie Radio zastrzega sobie ewentualne zmiany w programie 5,10 Początek audycji. 5,15 Streszczenie wiadomości porannych. 5,20 Koncert dla świata pracy. 6,00 Dziennik poranny. 6,15 Muzyka rozrywkowa. 6,30 Gimnastyka poranna. 6,40 d. c. muzyki rozrywkowej. 6,55 Program dnia. 7,00 Wiadomości poranne. 7,15 Muzyka popularna z płyt. 8,00 Streszczenie wiadomości porannych. 8,05 Wywiad z przewodniczącą TPD. 8,15 Muzyka hiszpańska z płyt. 8,55 Informacje ogólnopolskie. 9,00 Program lokalny dnia. 9,05 Wiadomości miejscowe. 9,10 Przerwa. 11,57 Sygnal czasu i hejnał z Wieży Mariackiej. 12,04 Wiadomości południowe. 12,20 Audycja dla wsi. 12,50 Melodie ludowe. 13,20 Skrzynka PCK. 13,30 Muzyka obiadowa. 14,00 Opowieść o Chopinie. 14,15 Koncert solistów. 14,50 Reportaż z terenu. 15,00 Przegład prasy po morskiej. 15,05 Kacik dziecięcy „Rozum i szczęście”. — Gdańsk. 15,25 Program dnia. 15,30 Skrzynka

ka techniczna. 15,45 Wspomnienia z Festiwalu Polskiej Muzyki Ludowej. 16,00 Opubl. progr. „Proletariatu” 1882 r. 16,20 Audycja rozrywkowa: W. Cwiklińska — sopran, Wł. Chomiak — tenor, E. Kopp — fort. 16,45 Przegład wydarzeń. 17,00 Dziennik popołudniowy. 17,15 Koncert dla przedowników pracy. 18,00 Życie junaków SP w szkole. 18,15 Przegład prasy młodzieżowej. 18,20 W rytmie tanecznym. 19,00 II dziennik popołudniowy. 19,15 Porozmawiajmy — audycja Biura Studiów. 19,20 Muzyka rozrywkowa. 20,00 Audycja z cyklu „Polska zawsze wierna”. 20,20 Koncert symfoniczny. 21,00 Dziennik wieczorny. 21,40 Daleko od Moskwy — powieść W. Ażajewa. 22,00 Muzyczna. 22,45 Utwory Kamila Saint-Saensa. 23,00 Ostatnie wiadomości. 23,10 Reportaż z Międzynarodowego Wyścigu Kolaryskiego. 23,30 Muzyka poważna. 23,50 Program na dzień następny. 24,00 Zakończenie audycji, hymn.

Węlnę owczą

korzystnie wymienia na włóczkę i kupuje
Z. WIŚNIEWSKI i S-ka
Bydgoszcz, Wyzwolenia 1. Tel. 11-26

NAUKA	KUPNO
TRZY miesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości. — Łódź, skrytka 163. (2398)	Kupię gospodarstwo 8—24 morgowe, Henryk Jasieniecki, Czarze, pow. Chełmno (Pomorze). (6626)
WOLNE POSADY	SPRZEDAŻ
Uczeń piekarski potrzebny. Fordon, ul. Wyzwolenia 3. (6628)	Sprzedam akordeon 80 bas. req. 1 tokarke na drzewo Szymczak, Fordon, Bydgoska 26/3. (6623)
Wykańczarkę futer przyjme. Pracownia Futur, Bydgoszcz I Armii WP 3. (2434)	Futro damskie i zioły zegarek „Omega” Tarkowski, Bydgoszcz, Ryckerska 15/6. (6622)
Dwóch cukierników, dobra praktyka potrzebni natychmiast. Cukiernia Kamiński Szczecin, Al. Piastów 74. (2436)	DZIERŻAWY
Uczeń siodlarski na galerię skórzaną potrzebny. Wacławski, Bydgoszcz, Wełniany Rynek 1. 6629	Poszukuję gospodarstwa rolnego 10 ha dobrej ziemi w dzierżawę z budynkami. Oferuj IKP Bydgoszcz „6624”. (6624)
	UNIWAŻNIENIA
	Kartę rzemieśniczą wyd. Bydgoszczy nr 2873 unieważniam Mielcarzewicz. (6620)

D R U K I

wykonuje
Drukarnia Polska
Spółdzielnia Wydawnicza „ZRYW”
BYDGOSZCZ, Czerw. Armii 18

WSZELKIEGO RODZAJU

Rozpowszechniajcie IKP

HUMOR

I wtedy rozłożył się...

— Czy pani naprawde tak bardzo zależy na materiale w czerwonej kratce? — Bynajmniej. Weszłam tylko do sklepu, aby przeczekać deszcz. Niech pan spojrzy w okno jaka ulewa...

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRZEBUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Za niedoroczenie pisma, spowodowane siłą wyższą, nie odpowiadamy. — Reklamów niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP” WYDAWCA: SPOŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 I 33-42.

OGŁOSZENIA: drobne po 50 zł za słowo. Poszukiwane pracy 30 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłoszenia millimetrowe: w tekście od 100—300 zł, za tekstem od 40—150 zł, nekrologi od 35—200 zł za 1 mm. W niedaleki i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.